

Jaciment paleontològic de can Prat Barrina

Sant Mateu de Bages

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Demarcació de Castelltallat
Emplaçament C-25, sortida 114. BV-3009 i seguir pista asfaltada fins quasi Castelltallat. Pista asfaltada W i N
Alçada: 715

Coordenades:

Latitud: 41.80298
Longitud: 1.59817
UTM Est (X): 383545
UTM Nord (Y): 4628851

Classificació

Número de fitxa 08229-437
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Jaciment paleontològic
Estil / època: Paleògen
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari Si CC.AA. 11734
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Privada
Titular: 08229A008000190000MA
Fitxes associades:
[Can Prat Barrina](#)
Autor de la fitxa Jordi Piñero Subirana

Descripció

Jaciment paleontològic que consisteix en un conjunt d'icnites (petjades fossilitzades) sobre una plataforma de roca calcària. El jaciment, que es troba al costat mateix d'un camí rural, uns 700 m al sud de la masia del mateix nom, té un gran interès que és el millor d'aquestes característiques quant al seu estat de conservació, extensió i quantitat d'icnites. Les petjades o icnites corresponen a l'època geològica de l'Oligocè, compresa entre 34 i 23 milions d'anys enrere, i van ser fetes molt probablement per l'espècie *Entelodon magnum*: un antecessor o parent dels actuals senglars. El jaciment ocupa un espai de 200 m. quadrats, en el qual hi trobem petjades diverses, sobretot en tres zones: a la part més elevada (a l'esquerra de l'espectador), a l'extrem oposat i entremig. Les petjades formen diferents "camins" o carrerades, i especialment és visible una banda molt trepitjada a la zona central, que va d'est a oest. Les petjades tenen formes i profunditats diferents, amb un diàmetre d'entre 10 i 20 cms i uns 15 cms de profunditat. Les més característiques són del tipus didàctil (de dos dits), però d'altres tendeixen a formes més ovalades i també n'hi ha de tridàctils (amb tres dits). Les variacions de la forma són conseqüència més aviat del grau d'humitat del fang en el moment que les petjades van ser impreses. La distància entre les petjades és d'entre 0,5 i 1 metre. Moltes encara conserven l'argila que les fossilitzava. Fa 30 milions d'anys el terreny on ara hi ha la serra de Castelltallat era una zona plana amb llacs i tolls més o menys efímers. L'indret on ara hi ha la masia de can Prat Barrina era un lloc de pas habitual de manades d'animals que anaven a abeurar a aquests llacs, i sembla que els que més van trepitjar aquestes terres pantanoses eren de l'espècie *Entelodon magnum*. Aquests mamífers de pes considerable van deixar les seves petjades sobre el fang humit que, molts anys després, acabaria transformant-se en roca calcària. El context de flora i fauna associats suggereixen un clima subtropical.

Observacions:

El lloc està habilitat amb un plafó informatiu i didàctic del PEIN Serra de Castelltallat

Història

Al segle XX tot aquest sector estava cobert de terra i va ser per l'activitat d'una explotació de carbó (les mines del Siller de Bertrams) que es va retirar el recobriment i va aflorar la roca natural amb una gran quantitat d'icnites, que es trobaven en molt bon estat de preservació. Aquestes mines van estar en actiu a les dècades de 1940 i 50. Al Bages s'han trobat restes de l'Oligocè en el jaciment lacustre de Fonollosa-13, amb primats, rosegadors i insectívors. També s'han trobat mamífers fòssils d'aquesta època a la Costa de la Vila (Castellnou) i a Santpedor.

Bibliografia

ARAGONÈS VALLS (1998). Nota sobre el jaciment d'icnites de la Serra de Castelltallat. Treball inèdit, consultable a l'Arxiu Servei Arqueologia de la Generalitat de Catalunya. PIÑERO, Jordi; PUJOL, Ferran (2016). Viatge al cor de Catalunya. 20 indrets geològics i històrics al Geoparc de la Catalunya Central. Valls, Cossetània Edicions, p. 24-26.

